



Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

V. An aliquæ dispositiones ad iustificationem requirantur, & quæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

tis, auersio à Deo formaliter tollatur, & anima immediatè Deo coniungatur vinculo spiritualis vnionis; vnde dicitur 1. S. Ioann. 4. quòd, *qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo*: & S. Bernard. ferm. 83. in cant. dicit Charitatis actum esse, *spiritualis cõnubij anima cum Deo non solùm contractum, sed etiã amplexum.*

SECTIO V.

An aliquæ dispositiones ad iustificationem requirantur, & quæ.

Supponimus tanquam certum ex fide, solum Deum esse causam principalem efficientem iustificationis; hoc enim constat ex scriptura: Iob. 14. *Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? nonne tu qui solus es?* II. 43. *Ego sum, ego sum ipse, qui deleo iniquitates tuas*; vnde sequitur ex pura & gratuita Dei misericordia pendere iustificationem hominis, illumque proinde non alio modo posse iustificationem consequi, nisi eo, quem ipse Deus illi præscripsit. Hoc præsupposito, pro quæstionis propositæ resolutione

Dicendum 1. Deum, vt hominem adultum iustificet, aliquas ab illo dispositiones, seu bonos aliquos motus liberi arbitrij exigere, ad quos tamen illum gratiæ actualis auxilio excitat, & adiuuat. Ita S. Thom. q. 113. a. 3.

Probat 1. ex scriptura, quæ innumeris propè in locis hortatur peccatores ad pœnitentiam, ad timorem Dei, & alios similes actus virtutum, vt per illos ad peccatorum remissionem accipiendam se disponant.

Probat 2. ex Conc. Trid. sess. 6. cap. 6. vbi explicat varios actus virtutum, per quos peccator ad iustificationem disponitur; & can. 9. profert anathema in eum qui dixerit, nulla ex parte necesse esse, vt impius ad iustificationis gratiam consequendam voluntatis suæ motu præparetur, ac disponatur.

Probat 3. ex his S. Aug. verbis ser. 15. c. 11. de verbis

T

bis

bis Dom. *Qui fecit te sine te, non iustificat te sine te; fecit te scientem, iustificat volentem.*

Obijcies, in Conc. Araus. 2. can. 4. dici Deum, vt à peccato purgemur, voluntatem nostram non expectare. Resp. verum esse, quòd Deus non expectat voluntatem nostram, vt primam gratiam vocantem, & excitantem tribuat, à qua incipit nostra iustificatio; falsum autem esse, postquam Deus peccatorem gratiã suã excitauit, vt pœniteat, illum eius voluntatem non expectare, vt ei tribuat peccati remissionem, gratiamque iustificantem ei infundat: & hunc esse Conc. sensum indicant verba sequentia quibus dicit, vt purgari velimus, per Spiritus Sancti infusionem, & operationem in nobis fieri.

Dicendum 2. primam ex dispositionibus in adulto requisitis ad iustificationem, esse fidem. Ita S. Thom. 1. 2. quæst. 113. a. 4. & 5.

Probat ex eo, quòd dicit Apost. Hebr. 11. *Sine fide impossibile est placere Deo. Credere enim oportet accedentem ad Deum.* Deinde ex conc. Trid. sess. 6. c. 8. vbi fides dicitur esse, *humane salutis initium, fundamentum, & radix omnis iustificationis*: & ex S. Aug. lib. de prædest. sanct. art. 7. *Fides, inquit, prima dicitur, ex qua cetera impetrantur*: & ex S. Cyrill. Ierosol. Catechesi 1. vbi dicit fidem esse quasi oculum, & lampadem ad viam salutis inueniendam.

Est autem hîc obseruandum fidem illam, quam dicimus ad iustificationem requiri, non esse fiduciam seu confidentiam, quã credit homo suã peccata sibi esse à Deo remissa (vt falso dicunt hæretici) sed esse fidem illam, quã veritatibus à Deo reuelatis assentimur: vnde Scriptura describens fidei actum ad iustificationem necessarium, explicat illum per assensum datum veritatibus à Deo reuelatis, non verò per fiduciam de peccatorum commissorum obrepta remissione; S. Ioan. 20. *Hæc scripta sunt, vt credatis, quia Iesus est Christus Filius Dei; & vt credentes, vitam habeatis in nomine eius.* Et Ecclesia etiam nullam aliam à baptizandis fidem exigit, quam eorundem, quæ in symbolo continetur.

Dicet.

Dicendum 3. fidem solam non sufficere, sed præter illam aliarum quoque virtutum actus tanquam dispositiones ad iustificationem consequendam requiri. Hoc constat ex eo, quod scriptura ad peccatoris iustificationem timoris, spei, poenitentiae, aliarumque similium virtutum actus, æquè ac fidei requirit, vt mox dicetur.

Ad obiectiones autem hæreticorum soluendas, hoc vnum aduertere sufficiat, nusquam haberi in scripturis fidem solam iustificare. Dicit quidem Apost. varijs in locis nos iustificari ex fide, quod verissimum est, cum sit initium ac radix omnis iustificationis; sed non dicit nos ex sola fide iustificari.

Dicendum 4. præter fidem quinque alias dispositiones ordinariè concurrere, vt habetur in Conc. Trid. sess. 6. c. 6. scilicet diuinæ iustitiæ timorem, spem veniæ ex diuina misericordia, dilectionem Dei, quo ipse propter se, & super omnia diligatur, & ex illius dilectionis motiuo odium ac detestationem peccati, ac propositum nouæ vitæ obseruationisque mandatorum, nec non suscipiendæ baptismi in eo, qui nondum baptizatus est; & idem dicendum de poenitentiae sacramento, si homo baptizatus sit.

Iam quod spectat ad timorem diuinæ iustitiæ, dicit Conc. peccatores illo vtiliter conculci; quod aduersus Lutherum declarauit, qui docuit timorem illum esse peccatum, vt patet ex bulla condemnationis articulorum ipsius à Leone X. factæ, & ex can. 8. eiusdem sess. 6. Concil. Trid. vbi anathema dicitur ei, qui hoc docuerit. Hæc autem veritas præter ipsius Conc. ac summi Pontificis auctoritatem probari potest, & error oppositus refelli ex scriptura Prou. 14. *Timor Domini fons vitæ*: Eccli. 1. *Timor Domini expellit peccatum*: & lib. 2. Reg. c. 12. Nathan Propheta comminatione poenarum Dauidem ad poenitentiam cohortatus est: & S. Matth. 3. S. Ioannes Baptista idem fecit erga Iudæos: & Christus Dominus S. Luc. 12. hortatur ad timendum eum, qui, postquam corpus occiderit, animam potest mittere in gehennam; vnde

T 2

patet

patet, quàm verè dixit Conc. Trid. sess. 14. cap. 4. timorem illum gehennæ, esse donum Dei, & impulsum Spiritus Sancti, non adhuc quidem inhabitantis, sed tantum mouentis, quo pœnitens adiutus viam sibi ad iustitiam parat. Vt autem hæc meliùs intelligantur, obseruandum est, timorem illum seruilẽm duplici modo concipi posse. 1. quando quis à peccato abstinet, vel bonum aliquod facit, eo tantum fine, vt effugiat pœnam; & ita dispositus est, vt, nisi timeret pœnam, nec à malo abstineret, nec bonum faceret; & sic fuga pœnæ sit quasi vltimus finis, quem sibi proponit in faciendo bono, vel abstinendo à malo, & hic timor malus est. 2. quando aliquis abstinet quidem à malo, vel bonum aliquod facit, vt pœnam effugiat; sed ita vt fuga & deuitatio pœnæ sit tantum finis proximus, non verò vltimus, quo ad abstinendum à malo, vel ad bonum faciendum moueatur; atque ita dispositus sit, vt, quamuis pœnam euitare posset, non tamen propterea vellet ad malum committere, aut bonũ, quod sibi faciendum est, omittere: & hic timor bonus est atque utilis, ac de illo intelligenda sunt ea, quæ suprà diximus.

Quod spectat ad spem, certum quoque est ex scriptura illam requiri ad iustificationem; Pl. 31. *Sperantem in Domino misericordia circumdabit: Prou. 28. Qui sperat in Domino, sanabitur.*

De dilectione Dei similiter constat ex his Christi Domini verbis S. Luc. 7. *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum.*

De odio etiam & detestatione peccati patet ex innumeris propè scripturæ locis hanc præsertim dispositionem ad peccatoris iustificationem requiri, sicut & propositum nouæ vitæ, obseruationis mandatorum, ac suscipiendi sacramenti siue baptismi, siue pœnitentiæ, vt plenius dicetur in tract. de sacramentis.

Dices ex Conc. Trid. suprà, solam contritionem perfectam sufficere ad peccatoris iustificationem; vnde sequitur illarum virtutum actus ad eam minimè requiri. Resp. concedendo antecedens, & distinguendo consequens;

pon

non requiri, vt illarum virtutum actus explicitè semper eliciantur, conceditur; non requiri, vt saltem virtualiter & implicitè, negatur: in actu enim perfectæ contritionis omnium illarum virtutum actus virtualiter & implicitè continentur; nam qui verè dolet Deum offendisse, eò quòd illum perfectè & summè diligit, is & virtualiter in Deum credit, & timet illum, si non timore seruili, certè reuerentiali & filiali, & sperat in eum, quem summè bonum agnoscit, & in posterum vult illi obsequi, & omnia præstare, quæ ipsi placita esse cognoscit.

SECTIO VI.

*An gratia habitualis seu charitas auferri,
vel minui, vel amitti possit.*

Quod spectat ad primam quæstionis propositæ partem, dicendum est, gratiam habitualem seu charitatem posse in hac vita auferri. Ita S. Thom. 2. 2. q. 24. art. 4. Id constat in primis ex scriptura: Prou. 4. *iustorum semita, quasi lux splendens procedit & crescit vsque ad perfectam diem: & Apoc. 22. Qui iustus est, iustificetur adhuc: & sanctus, sanctificetur adhuc.* Deinde ex Conc. Trid. sess. 6. c. 10. vbi dicit *Iustificatos in ipsa iustitia per Christi gratiam accepta, cooperante fide bonis operibus, crescere atque magis iustificari.*

Est autem obseruandum, gratiæ habitualis seu charitatis augmentum non fieri ad instar aliarum virtutum acquiratarum, quæ quidem sicut per actus producuntur, sic etiam per eosdem augentur & intenduntur; cum enim gratiæ seu charitatis habitus non producat per actus; sed à Deo infundatur, augmentum illius à solo Deo est tanquam à causâ efficiente, non verò ab actibus bonis hominis iustificati, nisi quatenus per illos ipsius gratiæ & charitatis augmentum promeretur, vt cap. seq. dicemus.

Quod spectat ad secundam quæstionis propositæ partem, dicendum est, gratiam habitualem seu charitatem minui